СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
ЧАСТЬ I. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION I.
РІК LI. Ч. 114. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 12. червня 1943. No. 114. Jersey City, N. J., Saturday, June 12, 1943. VOL. LI.
ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

Президент Підписує Новий Податковий Закон

Президент Рузвелт підписав податковий закон, ухвалений недавно конгресом. Федеральний скарб сподівається одержати на його основі 3 біліони долярів приходу протягом найближчих 12 місяців.

Закон уходить в життя з 1. липня. З того дня на його основі мається задержувати на податок 20 процентів робітничої заплати або пенсії. Закон відписує цілий або часть податкової оплати за один рік. Закон не звільняє нікого від заплачення біжучої рати податку, що припадає на 1-го червня.

Ще до видання звідомлення з Білого Дому Джеймс Ф. Бирнс, директор воєнної мобілізації, відбув конференцію з начальником скарбу для сформування нової податкової програми, яка має бути предложена конгресови.

УРЯД КАРАЄ МАЙНЕРІВ ЗА СТРАЙК.

Секретар стейту Ікес, як воєнний адміністратор солідного топлива, приказав стягнути з кожного страйкуючого майнера мягкого вугля ґрошеву кару від 1 до 2 долярів денно за кожний з 4 днів страйку на тій основі, що вони зломали контракт. Майнерська юнія видала проти цеї кари протест, кажучи, що кара беззаконна, бо контракт між майнерами й власниками копалень вугля вже покінчився. Джан Люис назвав цю кару, котра, мовляв, забирає поживу вартости 3 мілїонів долярів від уст майнерських дітей, „неоправданим і беззаконним актом" та „кроком до політичної тиранії в Америці".

АМЕРИКА ПРЕДКЛАДАЄ ПЛЯН СВІТОВОЇ ДОПОМОГИ.

Департамент стейту предложив всім Обєднаним Державам і державам, з ними заприязненими у війні, плян угоди допомоги й реґабілітації. На основі цього пляну мала би бути негайно створена центральна агенція Обєднаних Держав для допомоги й реґабілітації жертв війни.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ МЕНШІ ЖНИВА.

ВАШИНҐТОН. — Адміністратор воєнної поживи висказується песимістично про вигляди рільничих зборів цього року. Мовляв, внаслідок виливів рік і посухи цьогорічні збори будуть з трьох останніх років найгірші.

„ДИ МИШЕН ОФ ПОЛЕНД".

Під таким наголовком помістив „Гартфорд Корент" (з 25. травня) статтю, дуже прихильну Польщі. Конгресмен Монкевич, що є з польського роду, подбав, щоби та стаття була втягнена в „Конґрешенел Рекорд" (з 2. червня).

І ХТОЖ БИ ЗАРАХОВУВАВ ЇХ ДО УКРАЇНЦІВ?

„Американско Русски Вестнік" з 3. червня кричить: Ратуйте і протестуйте! Щож сталося? На Всесловянськім Конгресі в Москві хтось там не вжив слів „карпатороссы", а тільки „карпатські українці". Отже „Вестнік" лементує, щоб їм „перестати давати таку назву, бо вони не є і не будуть українцями".

Як там є з тим Всесловянським Конгресом у Москві це одна справа, але друга, то вже дуже проста і така: Гордимось з „Вестніком"! Як можна навіть думати про таке, щоби можна представляти його, що він щось має спільного з українським народом, з українською назвою, з українською історією і культурою, та з українським ідейним життям. А то раз виглядав би український нарід, якби видавав такий передпотопний часопис!

„ОЛЕКСАНДЕР ПАРХОМЕНКО"

Так зветься нова совєтська фільма, виготовлена Київсько-Ташкентською Кіностудією, в якій, як пише якийсь М. Данішевський, представлено як то в 1918 році:

„Український народ боровся в партизантських загонах і глибокому підпіллі проти клятої, ненависної німоти та її петлюрівсько - націоналістичних наймитів. Погляди тих, що борються звернені в бік Москви, — там — Ленін, батько і учитель волелюбного українського народу".

Таке написано чорне на білім в большевицьких Українських Щоденних Вістях з 8. червня. Аякже! Погляди тих, що борються не звернені в бік Киева, чи могили Шевченка. Ні! В бік Москви і Леніна! Ось такого навчають український нарід під Совєтами. І такого вчать большевицькі запроданці й тут на американській землі.

АМЕРИКАНЦІ ЗНИЩИЛИ 39 ВОРОЖИХ ЛІТАКІВ В ОДНІМ ДНІ

В постійних бомбардованнях Пантелерії та інших італійських посілостей на Середземному морі американські летуни розбили 39 ворожих бомберів, головно німецьких, і то в одному тільки дні. З американського боку втрата виносила всього один літак. Про Пантелерію подають, що ціла вона покрита димом.

ҐЕН. А. А. ВЛАСОВ — РОСІЙСЬКИЙ КВІСЛІНҐ.

І. Матушевскі пише в польській ґазеті „Нови Сьвят" про те, як пані Ева Кюрі описує свою зустріч з славним совєтським ґенералом А. А. Власовом, та як то він кпив собі з Гітлера, а високо ставив Сталіна як політичного й військового вожда. Ось ту розмову, як пише пані Кюрі, закінчив Власов словами: „Моя кров належить до батьківщини". Тепер, пише Матушевскі, Ню Йорк Таймс подав дня 3. червня, що німці мають уже російського квіслінґа в особі ґен. А. Власова. Знову берлінське радіо мало подати про утворення в Смоленську „Російського Народного Комітету", в якогому провідником має бути ось той совєтський ґенерал, що його відзначено ордером Леніна, Червоного Прапору та медалю за 24-літню службу в армії. Ось той Власов мав теж видати манїфест, в якому взиває Росію занехати боротьбу, „ведену в інтересі капіталістів в Англії й Америці". Щось подібне хотілиб створити німці, пише Матушевскі, й з українцями, але це якось не іде. Матушевскі думає, що німці дають росіянам великі концесії, а українцям мало, особливо мало на полі політичнім, хоч мали дати дозвіл на створення нових українських інституцій „від духовних семинарів аж до офіцирських шкіл".

Матушевскі каже, що про ті речі в Америці ніхто не знає. Але питання, звідки має ці відомости Матушевскі?

Ще далі він каже таке, що німці зробили найбільшу помилку в тому, що задержали колхози і не дали селянам землі, а зробили це з захланности, щоби селян так обдирати, як це робила комуністична влада. І це найбільше озлобило селян супроти німців, каже Матушевскі, додаючи, що німці тепер це пізнали і хотілиб це „направити" звертаючи землю селянам в Естонії, Латвії, Литві та „на східних землях Польщі". Та це вже запізно.

СПРАВЛЕННЯ.

В донисі з Клівленду, поміщенім в попередному числі „Свободи", в місці, де говориться про датки У. Н. Союзу на ріжні культурні цілі, має бути, що $9,000 призначено на видання Ювилейного Альманаху У. Н. Союзу та на видавництва англійською мовою, які представлялиб українську справу з економічного, культурного та національного боку.

ДЕ ҐОЛЬ ГРОЗИТЬ РЕЗИҐНАЦІЄЮ.

З Альжіру доносять, що ґен. де Ґоль вимагає переведення ще дальшої „чистки", себто усунення многих інших французів, що займають визначніші становища. Кажуть що він загрозив уступленням з Французького Комітету Національного Визволення, якщо не станеться так, як він цього домагається. Іде тут в першу чергу про усунення Пієра Боасон, ґенерального ґубернатора Французької Західньої Африки, та віцеадмірала Мюзеліє, що мають поперття ґен. Жірода.

ПОЛЬСЬКА ВІДОЗВА ДО УКРАЇНЦІВ.

ОНА подає, що до Лондону прийшла вістка з Польщі, що повновласник польського уряду на вигнанню, що діє на терені Польщі, видав відозву до українців, якою взиває їх бойкотувати „Галицький Леґіон СС", що його, як кажеться у відозві, створили німці на те, щоб ширити непорозуміння між поодинокими національностями в Польщі. Далі кажеться, що ті українці й литовці, що співпрацюють з німцями, зраджують свої народи, при чому заатакувала відозва дуже гостро проф. Володимира Кубійовича як „українського квіслінґа в Польщі, що спроневірився українському народови і Польщі". А далі є ще в цій відозві таке: „Борючіся поляки простягають руку до братнього українськоо народу і взивають його приступити до спільної боротьби за майбутнє, оперте на справедливости і рівности".

АРҐЕНТИНА ОБМЕЖУЄ АҐЕНТІВ ОСІ.

Арґентинський уряд відобрав амбасадам і громадянам держав Осі право висилати відомости закритими кодами.

Є це перший виразний крок нового режіму на користь Обєднаних Держав, котрі все нарікали, що осеві амбасади в Арґентині піддержували шпиґунство для своїх держав.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Ще Важче, Ніж Добитися Перемоги

Для тих, що думають, що наш край ще не мав такого важкого завдання, як виграти цю війну, мусять певно видатися дивними слова канцлера, себто голови, Нюйорського Університету Гарія Вудберна Чейса, сказані на врочистости закриття біжучого шкільного року, що мовляв найтрудніше завдання, яке жде світ, це зроблення по цій війні справедливого й постійного мира.

Закликуючи слухачів прикласти своїх рук до досягнення перемоги, він закликав їх теж до праці для досягнення постійного мира, при чому остерігав їх перед недоцінюванням трудноців мира словами:

„Заведення справедливого й практичного мира по цій війні є можливо найтруднішим завданням, яке стояло перед людством за цілу його історію. Через напружені ненависти, що кипять під поверхнею окупованих країв, це буде незвичайно важко не допустити, аби слушна кара не переродилася в безрозбірну масакру".

Він вказав далі на трудноці завести якусь міждержавну владу, бо така влада вимагає обмеження суверенности держави, а теперішня війна в кожному краю зазначилася підчеркуванням націоналізму.

До того „чотири свободи не будуть заведені автоматично зараз по закінченню війни". Значиться, люди мусять приложити немало труду, поки вони стануть дійсністю.

Всеж таки він не радив опускати рук. „В світі мусить бути заведений моральний лад, опертий на справедливости й пошанованню гідности людини. Це покоління навчилося вже з власного досвіду, що є велика різниця між суспільним порядком, котрий є основно злий, і порядком, котрий є по суті добрий".

Продовжують Юдину Роботу

Недавно помістили ми в „Свободі" відклик, що відносився до тих ріжних наклепів, що їх поміщено в книжці „Саботаж". Пізніше згадали ми теж і за те, що вже не виходить „Ди Авр", себто той таємничий" зшиток, що намагався довгий час поширювати в Америці ріжні неправди на „Свободу", її видавців та редакторів. При тому ми ще зазначили, що такі самі клевети та очернювання поширювали постійно теж і большевицькі „Українські Щоденні Вісті", переповідаючи їх десятками разів. А навіть бувало й таке, що вони перші ось такі брехні видумували і розпускали, а потім повторювали їх за „Ди Авр", додаючи, що це вже виходить з „поважних" американських джерел, а то й з „урядових агенцій", які вже ті речі „добре прослідили". Ось таким способом думали вони залякувати членство У. Н. Союзу і читачів „Свободи", як теж вносити в наші ряди розбрат і переполох. Що це їм не вдалося, це інша справа. Важне, що пробували це робити. Ось тому булоб цікавим і пожаданим, щоб тепер вийшло наверх, чому і для яких причин усе те діялось, та хто був у цьому „головним дириґентом". Важне це ще й тому, бо той „дириґент" ще далі існує і пробує далі продовжати свою калюмніяторську роботу. А пізнати це хочби по ось такій новинці, що появилась в У. Щ. Вістях з 9. червня 1943:

„Українські націоналісти вмішані у фашистівські махінації в Кубі. — Гавана, Куба, 4. червня. Державна поліція перевела минулого місяця додаткові арештування серед членів і прихильників партії фалянґістів (еспанських фашистів) в Кубі. Між виявленими іменами арештованих є А. Головченко і Саша Слюсарчук. Підчас арештування Слюсарчука в нього забрано переписку, ведену з ріжними особами, одною з яких був д-р Л. Мишуга. Виявлено, що в 1940 році Головченка і Слюсарчука відвідував проф. Никифор Григоріїв, який був тоді співробітником редакції „Народної Волі" в Скрентон, Па. і одним з орґанізаторів конґресу українських націоналістів, влаштованого в Вашинґтоні".

Ось це є новий приклад большевицького калюмніяторства, хоч як на большевиків, то цей приклад ще дуже скромний. Як бачимо, для них „українські націоналісти" — це фашисти. Знову-ж хто з українців не большевик — цей „націоналіст" і „фашист". Як є в Кубі — не знаємо. Ні не знаємо, що це за люди, що „вмішані в фашистівські махінації в Кубі". Та видно, що комуністичні У. Щ. Вісті мають уже „точні" відомости, коли їх одиноких повідомлено навіть про таке, що в одного з тих арештованих „забрано переписку, ведену з ріжними особами, одною з яких був д-р Л. Мишуга". І видно, що та переписка з цею особою, мусіла бути якась дуже важна, коли саме її вважали У. Щ. Вісті за потрібне аж так відзначити, що про неї окремо згадали. Бож прецінь це, що до ґазети пишуть ріжні люди, запитуючи про це чи інше, чи просячи вислати їм ґазету, як і це, що їм відповідається, є наскрізь нормальним. Ось і тому, коли вже У. Щ. Вісті мають такі добрі „звязки" з Кубою, то моглиб подали до прилюдного відома, що це за переписка, в якій справі й коли була, якщо взагалі була. Очевидно, що такі вияснення комуністам не потрібні, бо їм треба поширювати тільки таке, що ось була „переписка з фашистами", з людьми, що є „вмішані в фашистські махінації", а не звертати увагу на те, яка в цьому правда. Та правда є потрібна громадянству. Але воно не є всилі змусити большевиків ось так поступати. Змусить їх хіба той, що має змогу і силу провірити їхню переписку і ті джерела, звідки вони дістають ось такі „новинки" як та, про яку тут мова.

„КАРПАТОРУССКИЙ ФІЛЬМОВИЙ АРТИСТ".

Про такого подає „Карпатска Русь". Має ним бути Степан Гузлей, років 25, що дописує часом до її англійської сторінки. Його фільмове прізвище Стіві Робертс. Тепер його можна бачити в фільмі „Спай Трен" в ролі „Чіф Наці". Виступав теж в „Нейтив Сон" на сцені як драматичний артист.

ЗА ФЕРЕРАЦІЮ ПОЛЬЩІ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНОЮ.

Польська Рада Народова (ніби польський сойм на вигнанню) ухвалила резолюцію, в якій заявляється за потребу згоди між Обєднаними Державами та за згоду між Польщею і Чехословаччиною і федерацію ось тих двох держав.

БУВШИЙ ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРАЦЮЄ В ФАБРИЦІ.

ОНА подає, що проф. Станислав Строньскі, що був міністром інформацій (себто пропаґанди) в уряді ґен. Сікорского, тепер працює в англійській фабриці военного знаряддя, заробляючи тижнево біля 14 долярів.

ХРИСТІЯНСЬКІ ЦЕРКВИ В НІМЕЧЧИНІ ПРОТИ НАЦІЗМУ.

З Скандинавії доносять про протести, що підносяться в Німеччині проти націстівського режіму з боку протестантської та католицької церкви. Між тими, що протестують видніють імена католицького епископа фон Прайсінґа з Берліна і лютеранського епископа Теофіля Вурма з Віртембергу.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—